

Zagreb, Hrvatska
31. listopada 2001.

gosp. Horst Köhler,
generalni direktor
Međunarodni monetarni fond
Washington, D.C. 20431
SAD

Poštovani gospodine Köhleru,

1. S obzirom na naše pismo namjere od 29. kolovoza 2001., zadovoljstvo nam je izvijestiti Vas da smo utvrdili i da smo u procesu provođenja proračunskih mjera kojima ćemo osigurati ostvarenje ciljanog deficita proračuna konsolidirane središnje države od 5,3 posto BDP-a u 2001. Nadalje, recentna ekonomska kretanja u Hrvatskoj jasno ukazuju da smo na putu da zadovoljimo naše ciljeve za 2001. vezane uz rast realnog BDP-a od 4 posto i inflaciju mjerenu cijenama na malo od 4,5 posto (prosinac na prosinac) uz pretpostavku da rast administrativno reguliranih cijena neće biti veći od onoga koji je predviđen na početku kolovoza 2001. Također očekujemo da ćemo premašiti ciljano povećanje međunarodnih pričuva Hrvatske narodne banke (HNB) u 2001. U ovom pismu opisujemo mjere koje smo poduzeli u cilju zadovoljavanja naše granice vezane uz fiskalni deficit u 2001., molimo za modifikaciju određenih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa i produljenje razdoblja provedbe programa te predlažemo odgodu drugog preispitivanja provedbe programa.

2. U Dodatnom memorandumu o ekonomskoj i financijskoj politici (DMEFP) koji smo priložili našem pismu namjere iz kolovoza 2001., spomenuli smo usvajanje paketa od 11 zakona kojima se racionaliziraju socijalni transferi kao preduvjet za ostvarenje cilja vezanog uz deficit od 5,3 posto BDP-a (Dodatak IX.). Zadovoljstvo nam je izvijestiti Vas

da je Sabor 19. listopada 2001. usvojio posljednja tri od jedanaest pobrojanih zakona kao i revidirani proračun za 2001. Međutim, uglavnom zbog produljene rasprave u Saboru, provedba većeg broja ovih mjera bila je odgođena. Stoga će ukupno smanjenje socijalnih rashoda u 2001. biti za 660 milijuna kuna manje od onoga koje je bilo očekivano u vrijeme kad je pripreman DMEFP. Glavni razlog za ovo manje smanjenje je odgoda u usvajanju pooštrenih kriterija za utvrđivanje opravdanosti primanja dječjeg doplatka i nekih drugih socijalnih davanja koji će se početi primjenjivati tek od 2002.

3. Nadalje, sada se procjenjuje da bi smanjenje mase plaća iz proračuna konsolidirane središnje države u 2001. bilo 766 milijuna kuna manje nego što je bilo očekivano u kolovozu, uglavnom uslijed odgode u otpuštanju zaposlenih i u potpunoj primjeni nove politike plaća usvojene u lipnju 2001. Posebice, veći koeficijenti za plaće su u razdoblju od kolovoza do danas dogovoreni u sektorima obrazovanja i zdravstva. Usprkos tome, sveobuhvatni trend mase plaća konsolidirane središnje države je pozitivan u smislu da će nominalna masa plaća biti smanjena za 873 milijuna kuna (ili 4,8 posto) u 2001. u usporedbi s masom plaća u 2000. Pored toga, u sklopu proračuna za 2002. namjeravamo smanjiti masu plaća u sektoru države na izvorno ciljanu razinu za 2001. Provedba tog zadatka bit će olakšana cjelogodišnjim učinkom nove politike plaća, njenom predstojećom provedbom u sektoru obrane i skorim otpuštanjem viška zaposlenih u sektoru države.

4. Da bismo neutralizirali učinak većeg od planiranog rasta rashoda, koji je rezultat manjeg od programom inicijalno planiranog smanjenja plaća i socijalnih transfera i manjeg (110 milijuna kuna) usklađenja naniže u naplati očekivanih prihoda, povećali smo diskrecijska smanjenja u ostalim stavkama rashoda u 2001. za 1.576 milijuna kuna u usporedbi s namjerama izrečenim u DMEFP-u. Kao što je prikazano u tablici, smanjenja subvencija i transfera u revidiranom su proračunu manja, dok su ona koja se odnose na kupovinu robe i usluga (bez plaća proračunskih korisnika) i kapitalne investicije znatno veća od izvorno planiranih. Kao rezultat ovih smanjenja, deficit proračuna konsolidirane središnje država planiran u 2001. sad iznosi 8.914 milijuna kuna u usporedbi sa 8.955 milijuna kuna navedenih u DMEFP-u.

Planirane fiskalne uštede

	2001.		2002.	
	DMEFP	Revidirani proračun	DMEFP	Revidirani proračun
	(u milijunima kuna)			
Trajne mjere	917 1/	257	2.706	2.850
<i>u postocima BDP-a</i>	<i>0,53</i>	<i>0,15</i>	<i>1,46</i>	<i>1,54</i>
Racionalizacija davanja	210	-	933	842
Smanjenje općih davanja	707	257	1.773	2.008
Diskrecijske mjere	655	2.231
<i>u postocima BDP-a</i>	<i>0,38</i>	<i>1,29</i>
Subvencije i transferi	367	28
Robe i usluge (bez plaća proračunskih korisnika)	212	573
Kapitalni rashodi	76	1,631
Ukupno	1.572	2,488	2.706	2.850
<i>u postocima BDP-a</i>	<i>0,91</i>	<i>1,39</i>	<i>1,44</i>	<i>1,54</i>

1/ Prihodi obuhvaćeni trajnim mjerama procijenjeni su na 1.001 milijuna kuna u DMEFP-u, ali je fiskalni program utemeljen na konzervativnijoj procjeni od 917 milijuna kuna.

5. Za pitanje Hrvatske poštanske banke (HPB) koja je u vlasništvu države potrebno je iznaći brzo i konačno rješenje. U skladu s navedenim, sazvali smo sastanak dioničara za 22. prosinca 2001. na kojem će država kao većinski dioničar predložiti kako uz najmanji trošak riješiti poslovne probleme HPB-a. Prema tekućim pokazateljima čini se da bi brza privatizacija bila rješenje uz najniži trošak. Konačna odluka o sudbini HPB-a bit će donesena prije dovršetka drugog preispitivanja provedbe programa. Svi

proračunski troškovi koji bi proizašli iz bilo kojeg od ova dva alternativna rješenja za HPB bit će obuhvaćeni unutar našeg ciljanog deficita proračuna konsolidirane središnje države u iznosu od 4,25 posto BDP-a u 2002.

6. DMEFP izvješćuje o našoj uspješnosti u provođenju sporazuma u razdoblju do kraja lipnja 2001. Kako će konačni podaci za većinu kvantitativnih kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programskih ciljeva postavljenih za kraj rujna 2001. biti dostupni tek nakon kraja listopada 2001., već je sad jasno da su ciljevi vezani uz neto domaću aktivu i neto raspoložive međunarodne pričuve HNB-a zadovoljeni. Također smo ostvarili značajan napredak s obzirom na većinu mjera strukturne reforme i napravili cjelovito izvješće za Svjetski banku o provedbi prethodnih mjera za novi SAL.

7. Iako čvrsto ostajemo pri potpunoj provedbi svih mjera politike opisanih u izvornom MEFP-u i izmijenjenih i dopunjenih u DMEFP-u, pokazalo se neophodnim modificirati dva cilja postavljena za kraj 2001. Stoga bismo Vam predložili promjene koje su navedene u nastavku.

8. Prvo, uslijed gore navedene odgode u otpuštanju zaposlenih u sektoru središnje države, molimo Vas da strukturni kriterij za ocjenu uspješnosti izvršenja programa koji se odnosi na otpuštanje ukupno 10.000 zaposlenih tijekom 2001. (DMEFP, točka 14.) bude modificiran na sljedeći način. U razdoblju od kraja 2000. do kraja prosinca 2001. neto smanjenje broja zaposlenih u sektoru središnje države iznosilo bi 6.385, uključujući 5.000 otpuštenih koji još uvijek primaju otpremninu. Izvorno postavljeni cilj smanjenja broja zaposlenih za 10.000 bio bi zadovoljen krajem ožujka 2002. U skladu s navedenim, planirane bi promjene u broju zaposlenih u sektoru središnje države izgledale ovako:

Broj zaposlenih u sektoru središnje države

(1) Broje zaposlenih na kraju prosinca 2000.	177.514
(2) Stvarno otpušteni tijekom 2001. (tj. oni koji više nisu na platnoj listi)	1.385
(3) Otpušteni, ali koji još uvijek primaju otpremninu na kraju prosinca 2001.	5.000
(4) Broj zaposlenih do kraja prosinca 2001. (1-2-3)	171.129
(5) Dodatno otpušteni uz otpremninu	3.615
(6) Broj zaposlenih do kraja ožujka 2002. (4-5)	167.514

9. Drugo, uslijed promjena koje je HNB uveo u rujnu i listopadu 2001., a koje se odnose na obveznu pričuvu poslovnih banaka, u ovom je trenutku očito da nećemo biti u mogućnosti zadovoljiti prvobitni cilj koji se odnosi na povećanje neto domaće aktive HNB-a postavljen za kraj prosinca (DMEFP, Dodatak VIII.). U rujnu je od banaka bilo zahtijevano da 10 posto od svoje obračunate obvezne devizne pričuve izdvoje u domaćoj valuti, a u listopadu taj je omjer povećan na 20 posto. HNB će u prosincu 2001. razmotriti povećanje dijela obvezne devizne pričuve koji se izdvaja u domaćoj valuti na daljih 25 posto. Učinak ovih promjena bilo je povećanje monetarne baze za 1.614 milijuna kuna u rujnu, 1.711 milijuna kuna u listopadu. Monetarna baza povećat će se za oko 150 milijuna kuna u studenom te za dodatni iznos u prosincu koji je u ovom trenutku nepoznat. Kako ove promjene nemaju za posljedicu bilo kakvu monetarnu ekspanziju, molimo da se počevši od roka testiranja za kraj prosinca 2001. godine provede automatska prilagodba kriterija za ocjenu uspješnosti izvršenja programa koji se odnosi na neto domaću aktivu HNB-a. Također nam je jasno da će prilagodba biti provedena da bi se smanjila gornja granica za neto domaću aktivu, ako nastavimo provedbu plana da stopu obvezne pričuve smanjimo sa 22 posto na 19 posto u prosincu.

10. Zbog odgoda u dovršenju prvog preispitivanja provedbe programa, predlažemo da se razdoblje provedbe programa produži za jedno tromjesečje, odnosno na kraj ožujka 2002., a da odgođeno dovršenje drugog preispitivanja provedbe programa bude pomaknuto na kraj veljače 2002. Kvantitativni kriteriji za ocjenu uspješnosti izvršenja

programa za kraj ožujka 2002. bit će određeni tijekom drugog preispitivanja provedbe programa.

11. Iako je došlo do neželjenih odgoda u provedbi politike u brojnim područjima, mnogo je toga postignuto u relativno kratkom roku. Pored toga i usprkos odgodama, a zahvaljujući odlučnim reformama sustava zdravstva i socijalnih transfera i strukture plaća u državnom sektoru, očekujemo da će se cjelovit i pozitivan učinak vidjeti u proračunu za sljedeću godinu. O njemu će Sabor raspravljati u studenom, a očekujemo da će biti usvojen do kraja prosinca 2001.

12. U svjetlu navedenoga, snažno vjerujemo da ćemo ostvariti ciljani deficit proračuna konsolidirane središnje države od 4,25 posto BDP-a u 2002., te da će doći od njegovog daljeg značajnog smanjenja u 2003. U ovom kontekstu, želimo potvrditi naš interes za nastavak programa koji bi se temeljio na sadašnjem stand-by aranžmanu, a kojim bi bilo obuhvaćeno razdoblje od 2002. do 2003.

S poštovanjem,

Slavko Linić,
potpredsjednik Vlade

Mato Crkvenac,
ministar financija

Željko Rohatinski,
guverner
Hrvatske narodne banke

Prilagodba gornje granice za neto domaću aktivu HNB-a

Predloženo je da se Dodatak VIII. DMEFP-a dopuni sljedećom prilagodbom.

“Gornje granice bit će usklađene za promjene u obveznoj pričuvi koja se izdvaja u domaćoj valuti na sljedeći način:

$$\Delta NDA = \Delta r(B_0^D + \theta_0 B_0^F) + r_1(\Delta B^D + \theta_1 \Delta B^F + \Delta \theta B_0^F)$$

gdje je ΔNDA = prilagodba gornje granice za neto domaću aktivu HNB-a;

B^D, B^F = obveze u domaćoj i stranoj valuti koje ulaze u obračun obvezne pričuve;

B_0^D, B_0^F = izvornim programom definirani datumi provjere razina B^D i B^F ;

r = stopa obvezne pričuve;

θ = dio obveza u stranoj valuti koje ulaze u obračun obvezne pričuve koja se izdvaja u domaćoj valuti;

r_0, θ_0 = izvornim programom definirani datumi provjere razina r i θ ;

$\Delta B^D, \Delta B^F$ = administrativne promjene B^D, B^F koje nisu predviđene programom, a koje utječu na definiciju i/ili obuhvat B^D, B^F u usporedbi s izvornim programom definiranim datumima provjere razina;

$\Delta r, \Delta \theta$ = promjene r i θ koje nisu predviđene programom, tako da je

$$r_1 = r_0 + \Delta r; \text{ i}$$

$$\theta_1 = \theta_0 + \Delta \theta.$$

Prilagodba se odnosi samo na one promjene do kojih može doći uslijed odluka nadležnih tijela, koje nisu predviđene u monetarnom programu dogovorenom u sklopu DMEFP-a.”